

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Liber Theologiæ Moralis, Viginti Qvatvor Societatis Iesv
Doctoribvs Reseratvs**

**Escobar y Mendoza, Antonio de
Lvgdvni, 1659**

III. De modo acquirendi dominium rerum rationabilium, & irrationabilium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41066

332 *Moralis Theologiae Tract. III. Iustitia,*

13. *Homo quidnam dominum habet?* Rerum inferiorum dominus est; non quidem naturaliter alteius dominus, sed iure gentium. Nec suæ vitæ est dominus; honoris verò, & famæ dominum habet.

CAPUT III.

*De modo acquirendi dominium rerum rationabilium,
& irrationalium.*

§. 1. 14. *Votnam modis hominum dominium acquiritur?* Quia
Dominij tuor, iure belli, iusta condemnatione, per emptionem & venditionem, & nativitatem. Porro capti in bello iudicato-
acquirē- stè fugere possunt, si bellum iniustum fuerit. Capti iure belli
ratio- etiam possunt fugere rectè ad suos, iure postlimini. Ius do-
nabilitiū minorum se extendit ad omnes seruorum operas, non ad vi-
modus. tiam, nec mutilationem.

ad fidem
conversus

15. *Quot modis quis potest à servitute liberari?* Nouem.
Manumissione. 2. Alimentorum negatione. 3. Si ancilla ad
fornicationem cogatur. 4. Seruus Iudei aut Pagani, seu Ha-
retici liber est. 5. Mancipium à Iudeo circumcisum fit libe-
rum. 6. Solitus suam ancillam habens concubinam usque ad
mortem, & de ea nil statuens liberam facit. 7. Serua fit libe-
ra, si eam dominus tradit libero ignorantii eius servitutem. 8.
Eadem est ratio, si quis seruum suum heredem instituat, vel
tutorem relinquat filio suo. 9. Seruus denique adoptione à
servitute liberatur.

§. 2. 16. *Quanam res sub dominium veniunt primo occupantibus?* Primo feræ nisi sua natura mansuetæ sint. Quæ vero man-
suefieri solent, tandem manent sub potestate dominorum,
acquirē- di irrationalium rationabiliū. quando consuetudinem habent ex libera vagatione redeun-
di. Feræ domino carentes sunt primo occupantis; tandem
autem retinetur eorum dominium, quando sub nostra cu-
stodia sunt. Ab uno percussa, & ab altero capta. Dividenda est
si percutiens causa fuit, ut aliis capiat. *Quid de venatione?*
In publicis locis potest prohiberi in quibusdam casibus; re-
seruans autem ius venandi caueat damna. Clericis quidem
ratione status prohibita est. *Licita ne columbaria?* Licita
planè, nisi lege prohibeantur. *Quid de maris duitiis?* Lapilli
in maris littore sunt inuentoris. Derelicta etiam sunt primo
occupantis. Insulæ maris si in medio flumine natæ sint, com-
munes

munes sunt cum habentibus prædia ab utraque fluminis parte ; si autem alteri parti propinquiores , erunt eorum, qui ab ea parte prædium possident. *Vacantia bona cuiusnam?* Ad fiscum deferuntur , nisi tanquam peregrini in hospitalibus moriantur, eorum enim bona mobilia vel hospitalium sunt, vel ab Episcopo in pias causas distribuēda. *Thesaurus?* Equidem arte Magica inuentus ad fiscum pertinet post latam sententiam ; bonis autem artibus, est inuentoris, si locus iphius sit : si locus alienus , dimidium inuentoris est, dimidium domini agri, si casu inuentus sit ; si autem ex industria inuentus consentiu domini , totus est inuentoris, nisi aliud pactum sit initum. *Quid si agrum emam, in quo Thesaurus adest?* Acquiris tibi. At si publico in loco inueniatur thesaurus? Totus est inuentoris. *Si in loco sacro?* Dimidium inuentoris, & Prælati dimidium. *Quid denique de Sylva cædua?* Fas est communitati sub certis pœnis prohibere, ne cædatur. Si quis cædens deprehensus, pœnam tenetur soluere. Pascorum quidem idem ius est quod sylva cædua.

C A P V T IV.

*De acquirendo Dominio iure ciuili, seu
Præscriptione.*

17. *Quoniammodo iure ciuili dominium acquiritur?* Præ- §. I.
cipiè præscriptione. Porro præscriptio est ac- *Præscri-*
quisitio dominij per continuationem possessionis tempo- *ptio.*
re à lege definito, bona fide accidente possessori. Certè
dubitans, an res sua sit, non habet bonam fidem, si posse-
sionem inchoët cum eo dubio ; at si continuet tantum, pos-
sessione cum bona fide supposita, simpliciter est in bona
fide.

18. *Post possessionem existimo mihi non licere rem possidere
aliquam: num præscribo?* Non continua possessionem, necque
præscriptionem. *Ignorantia vincibilis sufficit ne ad bonam
fidem?* Inepta quidem est. Requiero tamen ad possidendam rem,
num titulus præsumptus sit sat: Ita planè ; qui tamen verus
credatur ab eo, qui rem eo titulo possidet.

19. *Quædam tempus ad præscriptionem requiritur?* Res
mobiles corporales , si priuatorum sint, triennio præscri-
buntur : immobiles decennio, inter præsentes , & duplo in-
ter